

בס"ד.

כשרות מזון בעלי חיים לפסח

א. אסור להאכיל חמץ גם לבעל-חי שלו, כיון שחמץ בפסח הוא באיסור הנאה, וכשהוא מאכיל ומחיה את הבעלי חיים שלו, הוא נהנה. ובפרט שרוב המזון המיועד עבורם פגום רק מעט לאכילת אדם, ואינו פגום כלל לאכילת הכלב.

ב. כמו"כ אסור להאכיל חמץ בפסח אפילו לבעלי חיים של הפקר, או של גוי, מפני שאז הוא רוצה בקיומו של החמץ, והחמץ הלא צריך להיות מבוער ומושבט מן העולם בפסח. (עיי' סי' תמח ס"ו והאחרונים ומשנ"ב שם, דזה נקרא שנהנה מן החמץ, שיש לו הנאה במה שמשביע את רצונו לתת אוכל לבעל חי).

ג. לא יכול אדם לתת את בעלי החיים שלו לגוי, שהוא יאכילם חמץ, כי סו"ס הבהמה שלו והוא רוצה בקיומו של החמץ עבורה. (טור סוס"י תמח)

ד. לא מועיל לאדם למכור לגוי את מזון החמץ לבע"ח, כשהוא ממשיך להאכיל את הבעל חי במזון זה. ואפילו אם ימכור את הבעל-חי עצמו לגוי, עדיין אם הבעל-חי נשאר בבית היהודי והיהודי ממשיך להאכיל אותו עבור הגוי וא"כ הוא מראה בכך שרוצה בקיומו של החמץ. (נ"י מהשו"ע ריש סי' תמב וסוס"י תמח. אמנם במקרה קיצוני במיוחד, יש לשאול מורה הוראה מוסמך אם ניתן למכור את בעלי החיים עם מזונם לגוי, ויצאו מבית היהודי אל בית הגוי, והגוי גם יאכילם בפסח).

ה. לכן איפוא, יש לבקש מזון כשר לבעלי חיים, בין שהמדובר על חיות מחמד ביתיות, ובין שהמדובר על רפת או לול וכיוצ"ב. להלן חברות המייצרות מזון לבעלי חיים במיוחד לפסח, ללא חמץ. [יש לעקוב אחר פרסומיהם]:

תרנגולות ואווזים: אפשר להאכיל בתערובת העשויה מקטניות, אולם יש לוודא שהיא תערובת בהכשר לפסח, מפני שמצוי שמעורבים בה גרגירי דגן. אפשר גם להאכילם אורז, תירס וכדומה כשרים לפסח.

כלבים וחתולים: המוצרים מכילים חמץ נוקשה. יש בהכשר: "בונזו" מחברת ביו-פט, וכן "לה-קט" (מחברת ביו-פט), בית יצחק. אם אין בנמצא מזון זה, אפשר להאכיל את הכלבים או החתולים במוצרי בשר ודגים ללא עצמות, ולהוסיף קטניות ואורז. (מהוטרנר ד"ר מיכאל רוזנר).

ציפורי נוי: ניתן להאכילם בדוחן נקי. (חברת "פופלי" קיבוץ סעד. וכן חברת "מדיוני", מושב טל-שחר). יש בשוק גם דוחן נקי, טרי, מן השדה, אבל יש לברור אותו. רוב הצפורים יאכלו גם פירורי מצות מורטבים, או קמח מצות. למשך זמן מה ניתן להאכילם גם בירקות ובפירות.

דגי נוי: רוב המזונות לדגים מכילים שמרים על בסיס חמץ. המזון הכשר לדגים לפסח מורכב כולו מתולעי דם, או מאצות בלבד. נמצא ברוב חנויות הדגים. יש לשים לב כי דגים שונים אוכלים מזונות שונים, ולא כל מזון מתאים לכל דג, ולכן יש להתייעץ עם המוכר, מ"מ רוב הדגים גם יאכלו פירורים קטנים של בשר או דגים. בדלית ברירה, ניתן גם להשאיר דגים (בריאם) בלי מזון כלל שבוע ימים.

האמנם, אם הדגים עדינים ולא החזיקו מעמד פעמים קודמות בשינויים כשלהם, י"ל שמעיקר הדין מותר להאכילם במזונם הרגיל, כי מזון דגים נפסל לגמרי מאכילת אדם, ואינו חמץ אלא ע"י תערובת מערב פסח. (עיי' לעיל ה' איסור חמץ אות יב. וכן הורה הגר"צ אבא שאול באו"ל ח"ג עמ' צב, וראיתי מי שפרסם שהסכים לזה מרן הגר"ע יוסף).

ומ"מ אין נכון לפעול בעצה זו לכתחילה, מפני הזהירות שיש לנקוט שלא יפלו פירורים מן המזון של דגי הנוי למקום שיאכלו ממנו אחר כך בני אדם. (וגם בשאר ימות השנה יש בתערובת זו חשש איסורים אחרים).